

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴ / ۱۰ / ۰۳

یونس نگاه

قصه بازار جَنده و قدس

حسن سحر قصه می‌کند که در زمان جهاد در بازار اوتقول-انگوری (در جاغوری) یکی از سازمان‌های محلی تظاهراتی را به حمایت فلسطین برگزار کرده بود و گروهی از هم‌وطنان گرسنه و گرفتار در بازار راه افتاده بودند و برای قدس و فلسطین شعار می‌دادند؛ از جمله شعار مشهور جمهوری اسلامی ایران را که تازه مد شده بود می‌خواندند: راه قدس از کربلا می‌گذرد!

سحر قصه می‌کند یک وطندار زابلی که برای کار تجارت به بازار آمده بود با شنیدن این شعار گفته بود: ای بی‌بخت از ره. قودس ره چیز مونی. مردشو بیه بازار جَنده ره آزاد کو!

بازار جَنده در مسیر سرک کابل قندهار و نزدیک جاغوری واقع شده است. آن وقت این بازار به دست دولت خلقی بود و مجاهدین جاغوری با مجاهدین زابل در آنجا و دیگر مناطق دوسوی سرک عملیات مشترک انجام می‌دادند و علیه دولت همپیمان بودند.

از آن زمان تا امروز هم دنیا بسیار تغییر کرده و هم مردم هزاره، از جمله:

الف) در آن زمان روابط مردم هزاره با دنیای بیرون بسیار محدود بود و از پیچیدگی‌های سیاست هم اطلاع چندانی نداشتند. قدس و کربلا نام‌های اسطوره‌ای و خیلی نزدیک به بهشت به‌نظر می‌رسیدند. تصور می‌شد خاک آن شهرها پاکتر از خاک انگوری و جَنده است. حالا اما از هر قریه چند نفر کربلا رفته و کسانی از قریه‌های بسیار دور افتاده به گوشه و کنار دنیا سفر کرده اند. آنان بیشتر از گذشته قدر وطن و اهمیت خاک انگوری و جَنده و مقر را می‌دانند. خیلی از وطندران ما می‌فهمند که قدس و کربلا در فرهنگ مذهبی مهم‌اند و زیارتگاه‌های مهم در آن شهرها وجود دارد ولی این که کربلا را علی خامنه‌ای اداره کند یا صدام حسین، به مذهب ارتباط ندارد، و به‌ویژه مساله سیاسی هزاره نیست. قدس هم همین‌طور.

ب) تفاوت مهم دیگر تغییر میدان ارتباطات در دنیای امروز است. نقش خوب و بد ما بسیار زود به دورترین گوشه دنیا مخابره می‌شود و شعارهای خام یا پخته ما دیگر تنها در مسجد و بازاری که ایستاده‌ایم و شعار می‌دهیم باقی نمی‌ماند بلکه در سراسر افغانستان و خاورمیانه شنیده می‌شود. از این‌رو موضع‌گیری‌های شما امروز بسیار بیشتر از گذشته عواقب دارد. سخنان شما بسیار بیشتر از گذشته برای‌تان دوست یا دشمن می‌خرد.

د پاپو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکونکي بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خيږ و لولئ

ج) در آن زمان مردم از رابطه مذهب و سیاست زیاد نمی‌فهمیدند و خیلی از آدم‌ها تصور می‌کردند سیاست در خدمت مذهب است و جبهه‌گیری‌های سیاسی لزوماً باید در آیین مذهب/دین تنظیم گردد. از آن‌رو فکر می‌کردند منافع سیاسی خامنه‌ای و دهقان هزاره را پنج بنای مسلمانی چنان گره زده که هرگز از هم جداشدنی نیست. حالا مردم به دلیل مهاجرت و جابجایی بسیار، به تجربه دریافته‌اند که مرزهای سیاسی/جغرافیایی بسیار واقعی‌تر از مرزهای مذهبی است. از این‌رو هشیاری سیاسی نسبت به گذشته افزایش یافته و انتظار می‌رود مردم برای رفاه جنده و انگوری بیشتر فکر کنند تا آزادی قدس بدست حزب الله یا تسلط بیشتر خامنه‌ای بر کربلا.

با این وجود هنوز راه درازی تا رهایی از استعمار مذهبی داریم. هنوز سایه گذشته مردم محروم ما را تعقیب می‌کند و گاهی به آسانی قربانی تبلیغات کسانی می‌شوند که شعارهای عاطفی حسین‌وار می‌دهند ولی رفتار حساب‌شده و منفعت‌جویانه ماکیاولیستی دارند.

هر وقت در مورد قدس و کربلا احساساتی شدید، به حال و روز خود و قومی‌ها و هم‌وطنان‌تان فکر کنید، آنگاه موضع بگیرید. سکوت هم ممکن نیست. در مساله مهم منطقه‌ای چون لبنان و غزه وقتی همه درگیرند، شما نیز خوانخواه دخیل می‌شوید، ولی حال خودتان را فراموش نکنید.

آرشیف: نویسنده در پورتال افغان جرمن آنلاین